

Nieuwkomerskleuters

Frederike Groothoff – LangWhich – frederike.groothoff@gmail.com

LOWAN Regionale Studiemiddagen maart 2026

ברוך הבא אנו שמחים שאתם כאן	LOWAN ONDERSTEUNING ONDERWIJS NIEUWKOMERS	Xêr Hatin! Em kêfxweşin tu ji vire!
반갑습니다당신이 여기에 오신걸 환영합니다	Dobrodošli! Drago nam je što ste tu!	Sveiki atvykę! Mes džiaugiamės jus čia matydami!
Таатай морилно уу, таныг ирсэнд бид баяртай байна	Welkom! We zijn blij dat je er bent!	Bon bini! Nos ta contento ku bo presencia!
		Witamy! Cieszymy się, że tu jesteś

Mijn promotieonderzoek

Nieuwkomers in de kleuterleeftijd naar taalschool of naar reguliere kleutergroep?

Taalbad?

Abbildung: generierend mit behulp van ChatGPT (OpenAI)

Abbildung: generierend met behulp van ChatGPT (OpenAI)

Mijn promotieonderzoek

Nieuwkomers in de kleuterleeftijd naar taalschool of naar reguliere kleutergroep?

Emotionele ondersteuning

- Positieve sfeer
- Negatieve sfeer
- Sensitiviteit van de leerkracht
- Rekening houden met het kindperspectief

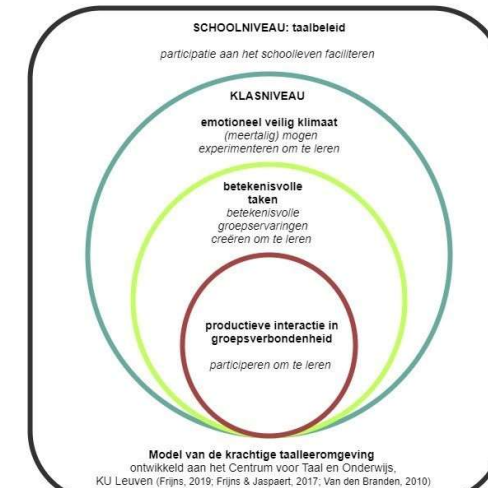
• Groepsorganisatie

- Gedragsregulering
- Productiviteit
- Instructievormen

• Educatieve ondersteuning

- Conceptontwikkeling
- Kwaliteit van feedback
- Stimuleren van taalontwikkeling

La Paro, K.M., Hamre, B.K., & Pianta, R.C. (2008).
Classroom Assessment Scoring System. Manual.
Baltimore: Brooke Publishing.

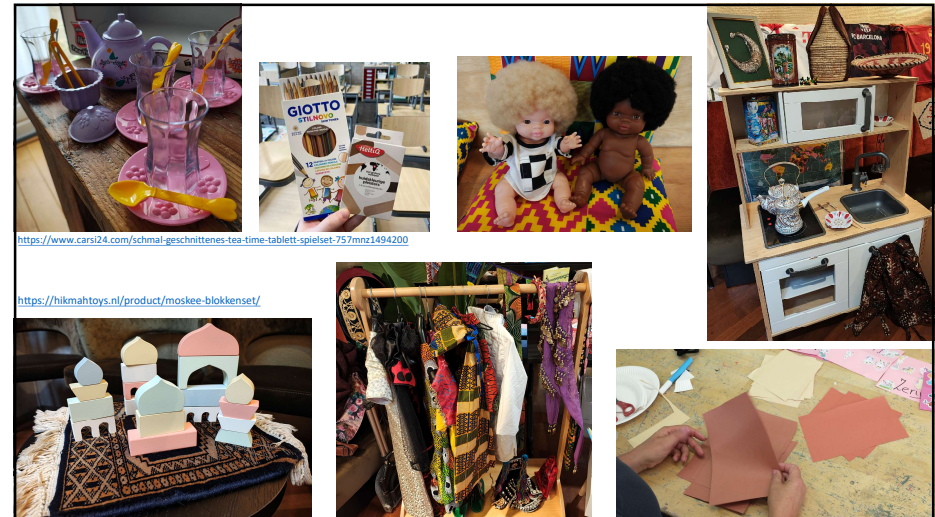
<https://www.arts.kuleuven.be/cto/materialen/basis/kijkwijzer-krachtige-taaleeromgeving/kijkwijzer-krachtige-taaleeromgeving-basisonderwi.pdf>

Emotioneel veilig klimaat

Afbeelding gegenereerd met behulp van ChatGPT (Dinnal)

Jacq van Herk via Facebook groep Nieuwkomers in de klas
https://www.facebook.com/photo/?fbid=4909833165752564&set=g_m.3131629850443676&id=vanity=1571352049804805

Nederlands	Engels (Fonetisch)	Pools (Fonetisch)	Bulgaars (Fonetisch)	Spaans (Fonetisch)	Arabisch (Fonetisch)
Eten	Eating (EE-ting)	Jedzenie (yed-ZEH-nye)	Ядене (YA-deh-neh)	Comer (koh-MEHR)	أكَل (AK-el)
Drinken	Drinking (DRINK-ing)	Picie (PEE-tseh)	Пиење (PEE-eh-neh)	Beber (beh-BEHR)	شرب (SHORB)
Slapen	Sleeping (SLEE-ping)	Spanie (SPAN-nye)	Сън (SUN)	Dormir (dor-MEER)	نوم (NOOM)
Spelen	Playing (PLAY-ing)	Granie (GRAH-nye)	Игра (EE-grah)	Jugar (hoo-GAHR)	لعب (LA'ab)
Boeken	Books (BOOKS)	Książki (kshonsh-KEE)	Книги (KNEE-gee)	Libros (LEE-bros)	كتب (KOOB)
Stoel	Chair (CHAIR)	Krzesło (KSHEHS-woh)	Стол (STOL)		كرسي (KOOR-see)
Tafel	Table (TAY-buhl)	Stół (STOD)	Маса (MAH-sa)		طاولة (TAW-la)
Speelgoed	Toy (TOY)	Zabawka (zah-BAHV-kah)	Играчка (ee-GRACH-ka)		لعبة (LOH-'bah)
Bal	Ball (BAWL)	Pilka (PEEL-kah)	Топка (TOP-ka)	Pelota (peh-LO-tah)	كرة (KOOR-ah)
Knuffel	Cuddle (KUD-dl)	Przytulanka (pshih-too-LAN-ka)	Плюшова играчка (ploo-shoo-GRACH-ka)	Peluche (peh-LOO-cheh)	دمية (DOO-miyah)
Lulie	Diaper (DIE-per)	Pielucha (pee-eh-LOO-cha)	Пелена (peh-LEH-na)	Pañal (pan-YAHL)	حفاض (HI-fad)
Water	Water (WAH-ter)	Woda (VOH-da)	Вода (VOH-da)	Agua (AH-gwah)	ماء (MAH)
Fles	Bottle (BOT-tul)	Butelka (BOOT-eh-ka)	Бутелка (BOOT-eh-ka)	Botella (bo-TEH-yah)	زجاجة (ZOO-jah-jah)
Wieg	Cradle (CRAV-dl)	Kołibaskino (koh-lee-BASH-ee-no)	Люлка (LYDOL-ka)	Cuna (KOO-nah)	مهد (MAHD)
Luiertafel	Changing table (CHANG-ing-tay-bul)	Wózek (pshih-VEE-yak)	Маса за повиране (MAH-sa za poh-VEE-yah-ne)	Cambiador (kam-bya-DOR)	طاولة تغيير (TAW-la tagh-YEER)
Schoon	Clean (KEEN)	Czysty (CHIH-stih)	Чисто (CHIS-to)	Limpio (LEEM-pee-eh)	نظيف (NAH-zeef)
Warm	Warm (WAHRM)	Ciepły (CHEP-wih)	Топъл (TO-puhl)	Caliente (kah-lee-EN-teh)	دافئ (DA-fee)

Deze tabel is in ChatGPT gemaakt en niet gecheckt door een echte spreker van deze talen...

WAARSCHUWING

EEN VEILIG GEVOEL CREËREN BIJ EEN ANDERSTALIG KIND

STA THUISTAAL TOE

LEER EEN PAAR WOORDEN IN DE THUISTAAL

Bonjour!
Hello!

TROOST IN EEN BEKENDE TAAL

KEN JE DE TAAL VAN HET KIND NIET? GEBRUIK GEBAREN, HMEK EN TEKENINGEN

<https://www.slo.nl/@19804/toolbox-meertaligheid-kinderopvang/>

Betekenisvolle taken

glijden – ik glijd – het meisje glijdt

Productieve interactie

Taalaanbod – Taalproductie – Feedback geven

Verkennen – Verbinden – Verrijken

Sustained Shared Thinking – Samen Door Denken

[A]n episode in which two or more individuals 'work together' in an intellectual way to solve a problem, clarify a concept, evaluate activities, extend a narrative, etc. Both parties must contribute to the thinking and it must develop and extend.

(Sylva et al, 2004: 36)

Sylva, K., Melhuish, E., Sammons, P., Siraj-Blatchford, I., & Taggart, B. (2004). The Effective Provision of Pre-School Education (EPPE) Project: Findings from Pre-school to end of Key Stage1.

Interactie bevorderen

Kan ook in de thuistaal!

Interactie bevorderen, hoe?	Voorbeeld
Uitnodigingen doen om te vertellen	Wie heeft ook wel eens speelgoed weggedaan omdat het kapot was?
Open vragen stellen	Vertel eens hoe dat ging? Waardoor kwam het? Hoe gaat dat dan?
Zelf ook (kort maar precies) vertellen	Ik had een keer dat mijn telefoon was gevallen, doordat ik hem in mijn hand had terwijl ik mijn fiets op slot zette
Hardop denken over wat kinderen vertellen	Snappen jullie wat zij vertelt? Ik denk dat hij bedoelt dat de sleutel was afgebroken in het slot, wie denkt dat ook?
Luisteren, samenvatten, doorvragen	Dus je kon die vuilnisbak niet openkrijgen omdat hij vast zat? Waardoor kwam dat denk je?

<https://www.lowan.nl/wp-content/uploads/2022/03/11-LOWAN-presentatie-Taalgerichte-Natuur-Technieklussen-voor-iedereen-Suzanne-van-Norden.pdf>

Werkvormen met veel interactie

- Taaldenkgesprekken: <https://www.lowan.nl/po/taaldenkgesprekken/>
- Taalrondes: <https://www.lowan.nl/po/taalrondes/> & <https://www.ta Alvorming.nl/handleiding-taalronde-met-nieuwkomers/>

Taalrondes met nieuwkomers

Handleiding voor leerkrachten taal

Bekijk voorbeelden!

Taaldenkgesprekken in een nieuwkomersklas.

[Bekijk de pagina](#)

Wat doet de leerkracht?

De didactiek van het taaldenkgesprek.

[Bekijk de pagina](#)

Wat leert de leerling?

Het belang van taaldenkgesprekken voor NT2-ontwikkeling.

[Bekijk de pagina](#)

Interactie verhogen bij kleuters door vragen te stellen! Ja, maar welke en hoe?

BRUSSEL
VOL TAAI

1. Soorten vragen en te verwachten reactie bij kleuters

Principe van trechters toepassen: beginnen met een meer open vraag en als een kleuter niet kan antwoorden overschakelen naar meer gesloten vragen.

Soorten vragen Van gesloten naar open	Wat leveren ze op? Te verwachten reactie bij kleuters
Aanwijsvragen: 'Waar is ...', 'Welk blokje is geel?'	Leveren geen praten op
Ja/nee-vragen: 'Is dit een meisje?'	Zijn zeer beperkt in antwoord (ja/nee)
Wat-vragen: 'Wat doe je?'	Beperkt antwoord (een label of een éénwoordzinn)
Wie-vragen: 'Wie gaat mij helpen?'	
Wanneer-vragen: 'Wanneer staat de kabouter op?'	
Waarom-vragen: 'Waarom neemt die vos dat ei mee?'	Uitgebreider antwoord (bijdragen van een meerwoordzinn of bijdragen van meer dan één zinn)
Hoe-vragen: 'Hoe gaat Lotje naar beneden?'	
Tegendeel-vragen: 'Is die jongen blij?' bij een prent met een huiltende jongen	Uitgebreider antwoord (bijdragen van meer dan één zinn)
Bevestigingen: 'Dat is wel een domme man!' 'Dat is wel gek: een doos met een gaatje in.'	Prakken kinderen tot praten ... en tot denken
Stellingen: 'Ik vind dat honden lieve dieren zijn.'	
Vragen naar eigen ervaringen: 'Wie kan mij eens vertellen wat wij gisteren in de dierentuin zagen?'	Uitgebreider antwoord (bijdragen van meer dan één zinn)
Open vragen: (zie verder)	Lokken uit tot verder vertellen, tot meer vertellen ... en tot verder en meer denken

www.brusselvoltaal.be

Onderwijscentrum
brussel

2. Soorten en voorbeelden van open vragen

Principe van een open vraag: het antwoord ligt niet van tevoren vast. Er is niet één enkel juist antwoord op een open vraag. Je kent als vragensteller het antwoord op je vraag zelf niet. Het gaat om het uitwisselen van gedachten tussen twee personen. Een open vraag moet je steeds combineren met stilte als luisterrespons. Het is nodig om na een open vraag even stil te blijven om het kind tijd te geven om op deze, vaak moeilijke vraag, te antwoorden. Geef het kind wat tijd om zijn gedachten om te te zetten in woorden. Je kan dit ook toepassen na een eerste reactie van het kind, misschien komt er nog meer?

Vragen die voortgaan op wat het kind zegt (inhoud)	Vragen die nieuwe informatie toevoegen	Vragen die naar nieuwe informatie laten zoeken
Klopt dat?	En wat gebeurt er dan (denk je) als ...?	Hoe zouden we dat kunnen te weten komen?
Wat denk jij daarvan?	En heb je al gedacht aan ...?	Wat hebben we daarvoor allemaal nodig?
Wat vind jij daarvan?	Hoort ... er ook bij?	Waar kunnen we dat vinden?
En dan?	Hoe zit dat nu in mekaar ...?	Aan wie kunnen we dat vragen?
Hoep?	...	Hoe kunnen we nu verder?
Wat gebeurde er toen?		...
Wat denk je dat er dan gebeurt?		
Anna zegt ... wat vind jij daarvan?		
Heb je dat wel eens gezien?		
Vertel daar eens over?		
Wat gebeurde er toen?		

Bronnen:
Stoep, J. V. (2005). Peuters interactief met taal: De taallijn VVE: taalstimulering voor jong kinderen.
Nijmegen: Expertisecentrum Nederlands. Verkindeken, S. (2016). Taal laten groeien. Mechelen: Plantyn.

www.brusselvoltaal.be

Onderwijscentrum
brussel

Werkvormen met veel interactie

- Taaldenkgesprekken
- Taalronde

Maar natuurlijk ook:

- Meespelen in de hoeken of buiten
- Samen experimenteren
- Herhaald voorlezen

In kleine kringen

Verkennen
Verbinden
Verrijken

Herhaald voorlezen

- Kies een prentenboek dat binnen je thema past.
- Sta stil bij de woordenschat: wat is er nodig om het boek beter te kunnen volgen? (*verschillende doelen per kind!*)
- Bedenk hoe je de woordenschat aan wilt leren
- Zorg voor materialen om woordenschat aan te leren
- Bedenk herhalingsactiviteiten voor consolideren van woordenschat en verhaalbegrip
- Lees veel voor!

Planning herhaald voorlezen

- Netwerk bij het thema openen
- (Boek in thuistaal laten horen)
- Woordenschat preteachen
- Het herschreven verhaal voorlezen (1^ex)
- Betekenisvolle activiteiten rondom woordenschat/thema
 - In de gymzaal
 - In kleine groepjes
 - In de hoeken
 - Individueel/weektaak
- Het herschreven verhaal voorlezen (2^ex)
- Het verhaal navertellen a.d.h.v. de Zien is snappen-kleuren
- Het originele verhaal voorlezen

BEDENK: Klassikaal? In kleine groepjes?
Alleen voor de meertalige leerlingen?

Meertalige boeken

<https://www.ibby.org/awards-activities/awards/ibby-honour-list/ibby-honour-list-2024>

- <https://www.groothoff-langwhich.com/materialen>
- <https://www.lowan.nl/po/nieuws/een-volle-boekenkast-met-boeken-in-vele-talen/>
- <https://jufrigoberta.com/2024/03/25/boekenlijst-vol-diversiteit/>
- www.storyweaver.org.in (gratis verhalen)
- childrensbooksonline.org (gratis verhalen)
- en.childrenslibrary.org/ (gratis verhalen)
- www.uniteforliteracy.com/ (gratis verhalen)
- www.prentenboekeninalletalen.nl (audiovertalingen)
- www.salim-suzanne.com (1 boek, 20 vertalingen)
- Bookabooka (app)
- Wingzzz (app)
- Bukiboek (online boekwinkel)
- Nik-nak- boeken
- Lappa® boeken
- woordeloze-prentenboeken/
- Buro extern (boeken in vertalingen)
- Stichting de jonge nieuwkomer: 'Kat Kaat is weg' & 'Klaas konijn is weg' in meerdere vertalingen.
- 'Bib stoot het hoofd' in meer dan 70 talen en dialecten.

De voorleeshoek: <https://www.jeugbibliotheek.nl/meertalige-voorleesfilmpjes.html>

Observaties taalleeromgeving

- Standaard kijkwijzer Model van de krachtige taalleeromgeving: <https://www.arts.kuleuven.be/cto/materialen/basis/kijkwijzer-krachtige-taalleeromgeving/kijkwijzer-krachtige-taalleeromgeving-basisonderwi.pdf>
- Inclusief thuistaal en –cultuur: https://www.taalleid.be/files/downloads-Inspiratie-en-tools/3_Effectieve-taalpraktijken_Meertaligheid-Kijkwijzer-thuistaal-in-krachtige-leeromgeving.pdf
- Ook voor heel jonge kinderen: https://www.arts.kuleuven.be/cto/materialen/voorschools_buitenschools/tatertaal-1/tatertaal-handleiding.pdf

Filmpjes taalrijke leeromgeving

- Taalrijke leeromgeving **onderbouw**: Juf Jelke <https://www.klasse.be/156258/videoreeks-hoe-ondersteun-je-kwetsbare-kleuters-in-de-klas/>
- Taalrijke leeromgeving **midden-bovenbouw**: Juf Femke <https://www.klasse.be/251140/taal-leren-in-een-diverse-klas/>
- **Gymles**: <https://www.youtube.com/watch?v=UxJo2TOKL5Y&t=4s>
- **Vakdocenten**: <https://www.youtube.com/watch?v=gNsBxRoHtco>

Klankonderwijs?

- Invloed thuistaal
- Receptief, reproductief, productief
- Horen en articuleren
- **Veel auditieve input**
- Eerst klanken, dan letters...
- Expliciet aandacht voor klanken!?

In de onderbouw...

- ... staat **taal** de hele dag door centraal.
- ... komt woordenschat terug in elke activiteit!
 - In de kringactiviteiten
 - In de hoeken
 - In de weektaak
 - In de routines
 - Tijdens gym...

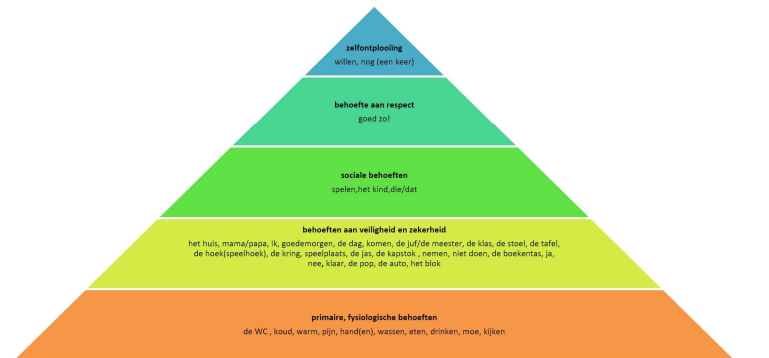
...is de klas het thema en de woorden, lokt taal uit.
... is er differentiatie.

Woordenschat voor Absolute beginners

- Doelbewuste aanpak: zo snel mogelijk naar de eerste 1000 woorden.
- Kies woorden die vaak gebruikt worden en nuttig zijn in het leven van een kleuter.
- Bied woorden aan in een sterke/betekenisvolle context.
- Maak koppeling met thuistalen
- Maak eventueel gebruik van bijv. de Go4ty of de basiswoordenlijst SLO als houvast
 - eerste 40/50: redzaamheid
 - eerste 200: alledaagse thema's
 - eerste 1000: instructietaal

Go4ty: <https://pro.g-o.be/blog/Documents/Cahier%20Woordenschatverwerving%20anderstalige%20instappende%20peuters%20kleuters%20GO4tyl.pdf>
1001 woorden pdf: <https://www.ensib.org/wp-content/uploads/2017/03/allereerste-woorden.pdf> of <https://www.lowan.nl/po/lesmateriaal/duizend-en-een-woorden/>

GO4ty!

<https://pro.g-o.be/blog/Documents/Cahier%20Woordenschatverwerving%20anderstalige%20instappende%20peuters%20kleuters%20GO4ty!.pdf>

'Omgekeerde' taalstimulering voor AB-ers

'Gewone' meertalige leerlingen

- Breed taalaanbod (hele zinnen, uitleg m.b.v. taal)
- Interactie gericht op taalproductie, bijv. door open vragen
- Feedback m.n. op taal

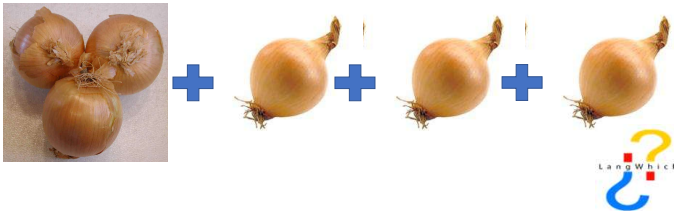
Absolute beginners

- Smal taalaanbod (korte zinnen, losse woorden, visuele ondersteuning)
- Interactie gericht op non-verbale respons, door instructies en gesloten vragen (bijv. aanwijsvragen)
- Feedback m.n. op non-verbaal gedrag

<https://sardes.nl/wp-content/uploads/2024/02/Aan-de-slag-met-absolute-beginners-feb24-def2.pdf>

Woordenschat met de 6 uitjes

- **UIT**beelden
- **UIT**leggen
- **UIT**breiden
- **UIT**spreken
- **UIT**proberen
- **th**UisTaal

Goede semantisering

- Kijk, dit is een **oester**.
- Met een **oester** kun je een oester openen. Een oester heeft twee schelpen en die zitten heel strak op elkaar, met dit **oester** kun je hem makkelijker openmaken, maar pas op! Een **oester** is heel erg scherp.
- Een **oester** is dus een mes waarmee je oesters kunt openen. Net als een lepel, vork of gewoon mes is een **oester** dus bestek, je gebruikt het bij het eten.
- Zeg mij allemaal maar even na: **oester**, heel goed, het **oester**.
- Wie van jullie heeft er wel eens een **oester** gebruikt? Vertel eens!
- Veel van jullie hadden nog niet eerder een **oester** gezien of gebruikt, maar in landen als bijvoorbeeld Frankrijk en Spanje eten ze veel meer oesters en daar hebben de mensen een oester vaak gewoon in hun bestek. Weet iemand hoe je dit noemt in een andere taal?

Thuis taal gebruiken op school?

Hoe gebruiken leerlingen hun thuishalen?

Chalmers, 2021

Swain and Lapkin (1998, 2000), Duarte (2018)

Thuis taal is beginsituatie: netwerk openen

Als ze geen Nederlands gebruiken

1. Bedenk bij jezelf of je het een probleem vindt dat ze dat doen:
 - Zijn ze nu niet met het lesdoel bezig?
 - Vind je het lastig dat je hen niet kan controleren?
 - Hebben andere kinderen er last van?
 - ...
2. Vraag je af waarom ze hun thuis taal gebruiken:
 - Kennen ze de Nederlandse woorden niet?
 - Hebben ze even behoefte aan ontspanning?
 - ...
3. Wat kun je doen:
 - Het zo laten.
 - Ze helpen bij het leren van de benodigde woordenschat.
 - Praten over inzetten en ontwikkelen van je gehele talenrepertoire.
 - Met elkaar praten over omgangsregels in de klas.

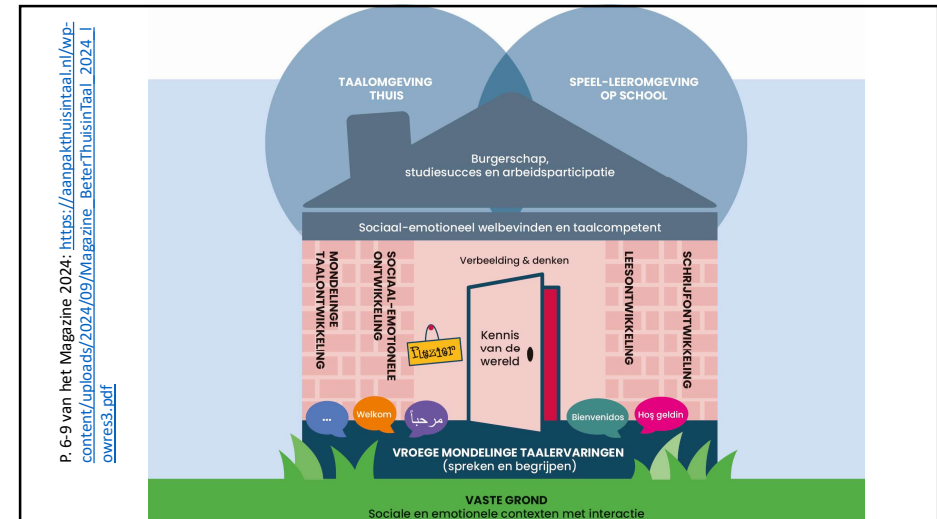
Ken je leerlingen en hun families

<https://hewiebenij.nl/>

Kamalia Talhaoui
& Natascha Stenvert
Juf op de bakfiets
LEOPOLD

Kennis over het kind & de familie

Verbetering/ verdieping relatie

Betere afstemming zorgbehoeften

Meer optimale (taal)ontwikkeling kind

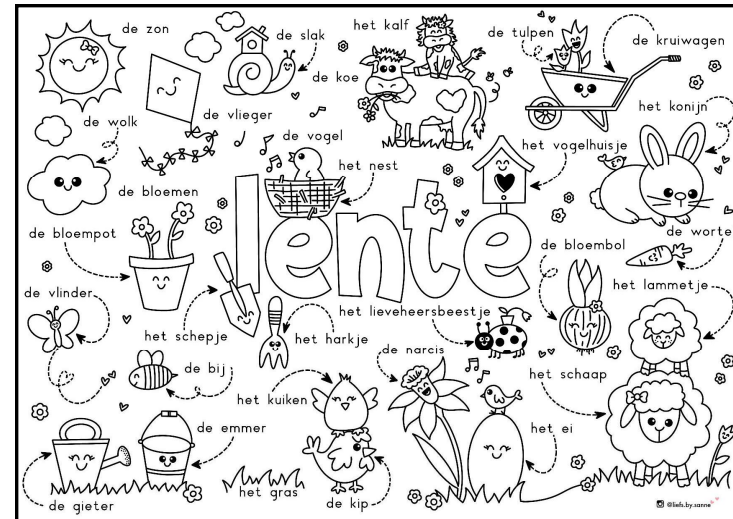
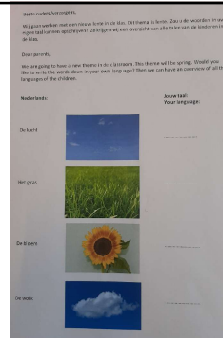
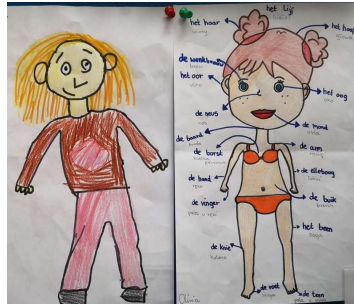

Thuisbetrokkenheid ouders

- Voelen álle ouders zich welkom?
- Herkennen álle ouders zichzelf?
- Is de school toegankelijk voor iedereen? In welke taal communiceren jullie?
- Worden alle ouders als gelijkwaardige partners gezien?
- Wat adviseren jullie over thuistaalgebruik?
- Welke specifieke behoeften hebben jullie ouders?
- Weten ze hoe ze de taalontwikkeling van hun kind (in hun thuistaal) kunnen ondersteunen?

- Praatplaat
- Prentenboek
- Woordkaartjes

أذهبوا إلى خارج المنزل وابحثوا عن هذه الأشياء.

- [illegible]

- wat de (taal)achtergrond van de leerlingen is.
- hoe je een krachtige taallearomgeving kunt creëren.
- dat de thuistaal (thuistradities) de basis is waarop verder wordt gebouwd.
- dat klanken erg belangrijk zijn (auditiële discriminatie + articulatie).
- dat er al heel veel begrip is (receptieve fase) voordat er productie is!
- dat ouders een heel belangrijke rol spelen in de taalontwikkeling!

Liedjes zingen

Hello to all the children of the world:

https://www.youtube.com/watch?v=2nYjGy_ZUG8

Wie ben jij? <https://www.youtube.com/watch?v=NB78DGjfxqQ>

Hello around the world: <https://www.youtube.com/watch?v=472AnCrHYVs>

Let it go: <https://youtu.be/BSOT8Cd4UhA?si=u4pIQJku8vg9bnu7>

Een wereld vol liedjes: <https://www.bol.com/nl/nl/f/een-wereld-vol-liedjes-cd/38729745/>

De liedjesatlas: <https://www.rubinstein.nl/boeken/de-liedjesatlas/>

Extra bronnen

- <https://www.slo.nl/@19804/toolbox-meertaligheid-kinderopvang/>
- <https://www.ggdzw.nl/wp-content/uploads/2022/03/NIEUWE-VERSIE-Handboek-voor-professionals-Kinderen-die-meertalig-opgroeien.pdf>
- <https://www.pgink.nl/wp-content/uploads/2024/04/Handreiking-Diversiteit-Gelijkwaardigheid-en-inclusie-DGI-in-de-kinderopvang-2024-1.pdf>
- http://cteno.be/www_cteno/assets/downloads/ko_instrumenten_meertaligheid_kijkwijzer_thuistaal_in_krachtige_leeromgeving.pdf
- Dilemmaspel: https://aanpakthuisintaal.nl/wp-content/uploads/2023/09/Magazine_BeterThuisinTaal_issuu-1.pdf
- https://www.arts.kuleuven.be/cto/materialen/voorschools_buitenschools/tatertaal-1/tatertaal-handleiding.pdf
- de Boer, S. & van der Ploeg, M. (2022). *Was ik kierowca? Talenbewuste begeleiding van peuters*. Uit: Duarte, J., Günter, M., De Backer, F., Frijns, C. en Gezelle Meerburg, B.: Talenbewust lesgeven. Aan de slag met talige diversiteit in het basisonderwijs. Bussum: Uitgeverij Coutinho.
- Fototentoonstelling: <https://www.lowan.nl/po/lesmateriaal/tentoonstelling-meertaligheid-met-6-posters/>
- Voorleestips: https://www.klasse.be/wp/wp-content/uploads/2017/02/KP_Voorleestips_bladwijzer_2017.pdf
- Folder in verschillende talen: <https://meertaligheid.be/materialen/je-spreekt-thuis-verschillende-talen-dat-is-goed-voor-je-kind>
- de Boer, S. & van der Ploeg, M. (2022). *Was ik kierowca? Talenbewuste begeleiding van peuters*. Uit: Duarte, J., Günter, M., De Backer, F., Frijns, C. en Gezelle Meerburg, B.: Talenbewust lesgeven. Aan de slag met talige diversiteit in het basisonderwijs. Bussum: Uitgeverij Coutinho.
- Van der Pluijm, M. (2022). *Thuis in Taal. Samenwerken met alle ouders aan de taalontwikkeling van hun jonge kinderen. Inspiratie en tips uit de keuken van praktijk en onderzoek. tutti/tuttibooks*.
- Talhaoui, K (2024). *Juf op de bakfiets*. Leopold.

Links klanken

- Klankkaartjes: <https://tsmozaiek.wixsite.com/nieuwkomers/klanklessen>
- <https://meertaligheidentaalstoornissenvu.weebly.com/leerkrachten.html>
- <https://www.moedint2.nl/home>
- Klanktoets: https://www.ato-amstelveen.com/files/ugd/738abf_0306a4e0a9ea40e497c08dbe519e7444.pdf
- Minimale paren: https://www.ato-amstelveen.com/files/ugd/738abf_fc6b28a9efae47baafa2977c72b76d58.pdf
- <https://spelenenleren.com/mini-loco-klanken/>
- Filmpje klankles: <http://www.youtube.com/watch?v=XlhnAzh0wTY>
- Op deze website kun je klanklesvoorbeelden vinden: <https://watenhoe-nt2.nl/jaarprogramma-nt2-lessen/>
- Filmpjes ondersteuning: <https://www.youtube.com/watch?v=sVjSE8byV6I>